

چاپ پانزدهم

تاریخ هنر

ایران و جهان

تالیف و ترجمه: فرهاد کشایش

تاریخ، منبر

ایران و جهان

تألیف و ترجمه: فرهادکشایش

وقایع نگاری تاریخ ایران: بهرام نفری

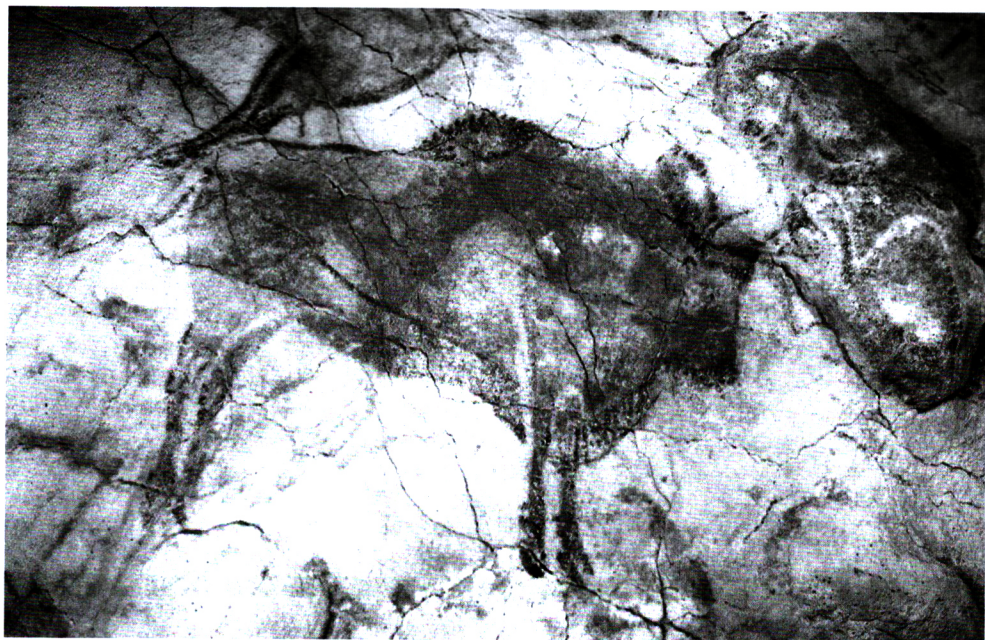

انتشارات مارلیک

فهرست مطالب

۱۰۳	منریسم	۵	مقدمه
۱۰۸	باروک		
۱۱۷	روکوکو	۷	بخش ۱- هنر جهان باستان
۱۲۰	نئوکلاسیسم	۸	هنر پیش از تاریخ
۱۲۲	رومانتیسم	۱۳	هنر بین‌النهرین
۱۲۴	امپرسیونیسم		سومریان، آکد، سومر جدید، بابل، آشوریان،
۱۲۷	ما بعد امپرسیونیسم		بابل جدید
	ادوارد مانه، اگوست رنوار، ژرژسورا، پل سزان،	۲۱	هنر مصر
	ونسان ون گوگ، پل گوگن، هانری روسو،		دوران پادشاهی کهن، دوران پادشاهی میانه،
	ادوارد مونش، لوترک، اوگست رودن		دوران پادشاهی جدید، دوران عمارنه آخاتون
۱۳۹	سمبولیسم		
۱۴۰	آرت نوو	۳۳	بخش ۲- تاریخ هنر در غرب
۱۴۱	فویسم	۳۴	هنر اژه‌ای
۱۴۳	کوبیسم		دوره مینوسی پیشین، دوره مینوسی میانه،
۱۴۶	اکسپرسیونیسم		دوره مینوسی پسین، هنر میسنی
۱۴۹	فوتوریسم	۳۹	هنر یونان
۱۵۲	دادائیسم		دوره هندسی، دوره کهن، دوره کلاسیک، دوره هلنی
۱۵۵	سوررئالیسم	۵۰	هنر اتروسک
		۵۳	هنر رومی
۱۵۷	بخش ۳- هنر شرق		نوره پادشاهی، دوره جمهوری، دوره امپراطوری
۱۵۸	هنر هند	۶۲	هنر صدر مسیحیت
	هنر پیش از تاریخ، اولین دوره طلایی هنر	۶۵	هنر بیزانس
	هند - آشوکا، معابد غاری، نقاشی	۶۹	هنر رومانسک
۱۶۲	هنر چین	۷۵	هنر گوتیک
	هنر پیش از تاریخ، دوره شانگ، سلسله چو،		هنر گوتیک ابتدایی، گوتیک میانی، گوتیک متأخر
	سلسله هان، آیین بودا، دوره تانگ، سلسله‌های	۸۵	هنر رنسانس
	پنجگانه، سلسله ایوان، سلسله مینگ.		هنر رنسانس پیشین، رنسانس متعالی، هنرمندان
۱۶۸	هنر ژاپن		رتسانس و آثار معروف آنان: فیلیپو برنولسکی؛
	پیش از تاریخ، آیین بودا، معماری، نقاشی ژاپنی		عزاتچو؛ فرانچسکا؛ دونالدو؛ لاتیسستا آلبرتی؛
			لوتاردو داوینچی؛ رافائل؛ میکل آنژ، رنسانس شمال

هنر پیش از تاریخ

نقاشیهای غار آلتامیرا در اسپانیا، حدود ۱۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ ق.م

برای درک هنر پیش از تاریخ و آشنایی با نحوه ظهور و منشاء هنر در دورانهای اولیه پیدایش بشر، باید به دوره «پارینه سنگی» باز گردیم. دوره پارینه سنگی به ۴۰۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ سال پیش از میلاد مربوط می شود یعنی دوره ای که به تدریج بشر برای زندگی دسته جمعی و تشکیل اولین اجتماعات مهیا می شود و نخستین تجربیات را در ساخت ابزار و سلاح های ابتدایی به دست می آورد. در آثار به جای مانده از آن دوران نقاشی ها و کنده کاری هایی بر دیواره و سقف غارها به جای مانده است که با استفاده از ابزارها و وسایل ابتدایی کار شده اند؛ همچون کنده کاری روی سنگ، با استفاده از دوده زغال یا سوخته استخوان مخلوط با پیه جانوران و یا با رنگدانه های کانی همچون گل اخرا و خاک سرخ، نخستین ترسیمات و تصاویر به صورت انتزاعی بودند و بشر نخستین آنچه را که در دنیای پیرامون خود می دید، به صورت نقش هایی انتزاعی و شکل هایی مجرد بر روی دیواره غارها ثبت می کرد. قدیمی ترین آثار به جای مانده به حدود ۲۰۰۰۰ سال پیش از میلاد می رسد که عموماً مشتمل بود بر شکلهای انتزاعی و مخطط بسیار ساده

۹ هنرجهان باستان

از پیکره آدم که در حال شکار جانوران است یا رقص دسته جمعی مردان و زنان یا گله‌های چهارپایانی چون گاومیش و بز کوهی و گوزن. در حدود ۱۲۰۰۰ سال پیش از میلاد در زمینه بازنمایی تصویر و دقت در مشاهده یا در واقع دستیابی به نوعی واقع گرایی در ترسیمات پیشرفت بزرگی حاصل شد. شاهد این مدعا آثاری است که در غار باستانی «آلتامیرا»^۱ در شمال اسپانیا و نیز آثار مکشوف در «فون دوگوم»^۲ فرانسه به دست آمد. همچنین نقاشی‌های خارق‌العاده‌ای که به‌طور اتفاقی در غار «لاسکو»^۳ در فرانسه کشف شد کم‌کم زیادی در شناخت هنر این دوران کرد. در نقاشی‌های کشف شده برخورد واقع‌گرایانه بشر اولیه برای بازنمایی دقیق واقعیت به خوبی مشهود است. البته مشاهده او مشاهده‌ای گزینشی بوده و فقط آن جنبه‌هایی را مشاهده و به تصویر کشانده است که برای نمایش ظاهر و باطن جانور همچون زیبایی و زشتی، چابکی، وقار یا درندگی آن ضرورت داشتند. این نقاشی‌ها معمولاً در انتها و عمق غارها وجود دارند و لذا بسیاری بر این عقیده‌اند که هدف از ترسیم این نقوش نه به جهت تزئین بلکه به دلیل این بوده که انسان برای آنها خواص جادویی قائل بوده است. در واقع انسان پیش از تاریخ سعی داشت با محدود کردن جانور در چارچوب یک تصویر او را تابع قلمرو شکار خویش کند. با دقت در نحوه ترسیم این نقوش باید اذعان داشت که تصویرها با آن که فی‌نفسه بازنمایی شگفت‌آوری از طبیعت است اما ترتیب قرار گرفتن هر یک از پیکره جانوران چندان منطقی به نظر نمی‌رسد و گویای آن است که پدیدآورندگان آنها، توجه چندانی به نحوه جاگذاری آنها نداشته‌اند. به‌علاوه تناسب بین تصاویر هم رعایت نشده و غالباً اندازه‌های متفاوتی دارند و گاه بر روی هم‌دیگر ترسیم شده‌اند.

از این رو چنین به نظر می‌رسد که توجه به یک تصویر خاص و نمایاندن

نقاشیهای غار لاسکو
فرانسه، حدود ۱۵۰۰۰ تا
۱۰۰۰۰ ق.م

1. Altamira

2. Font de Gaume

3. Lascaux